

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, İKLİM HUKUKU VE YEŞİL DÖNÜŞÜM SÜRECİNDE, ANTALYA EKONOMİSİNİN SEKTÖREL ETKİ ANALİZİ

Climate Change, Climate Law and Green Transition: Sectoral Impact Assessment of the Antalya Economy

**ANTALYA'NIN REKABET GÜCÜNÜ KORUYAN,
SEKTÖRLERİNİ GELECEĞE HAZIRLAYAN,
YEŞİL DÖNÜŞÜMÜ HIZLANDIRAN STRATEJİK DEĞERLENDİRME RAPORU**

Tamamlayıcı Rapor

ANTALYA 2050 İKLİM DİRENÇLİ KALKINMA STRATEJİSİ

COP31 Ortak Politika ve Eylem Raporu

KATKI SAĞLAYAN PAYDAŞLAR

Kamu Kurumları
Yerel Yönetimler
Üniversiteler
Meslek Kuruluşları

Ticaret ve Sanayi Odaları
Organize Sanayi Bölgeleri
Turizm Sektörü Temsilcileri
Tarım ve Gıda Sektörü

Denizcilik ve Lojistik Sektörü
Finans ve İş Dünyası
Özel Sektör
Sivil Toplum Kuruluşları

COP31 ANTALYA 2026

SÜRDÜRÜLEBİLİR DİRENÇLİ REKABETÇİ ANTALYA

Turizm Tarım Sanayi Ticaret Denizcilik Lojistik İnşaat Enerji Finans Yerel Yönetimler

“İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ YALNIZCA ÇEVRESEL BİR DÖNÜŞÜM DEĞİLDİR. AYNI ZAMANDA EKONOMİYİ, HUKUKU, YATIRIMLARI VE REKABET GÜCÜNÜ YENİDEN ŞEKİLLENDİREN YENİ BİR KALKINMA DÖNEMİDİR. ANTALYA'NIN GELECEĞİ, BU DÖNÜŞÜMÜ NE KADAR ERKEN OKUYUP YÖNETEBİLECEĞİNE BAĞLIDIR.”

BÖLÜM 2

ANTALYA EKONOMİSİNİN SEKTÖREL YAPISI VE DÖNÜŞÜM DİNAMİKLERİ

İklim Değişikliği, İklim Hukuku ve Yeşil Dönüşüm Sürecinde
Antalya Ekonomisinin Mevcut Durumu ve Sektörel Analiz Yaklaşımı

“Antalya’nın ekonomik çeşitliliği, kente önemli rekabet avantajları kazandırmaktadır. Ancak iklim değişikliği, yeni iklim hukuku ve küresel yeşil dönüşüm süreci; bu avantajların korunabilmesi için tüm sektörlerde eş zamanlı bir dönüşümü zorunlu kılmaktadır. Bu dönüşümün başarısı, sektörlerin mevcut durumunun doğru analiz edilmesine ve geleceğe yönelik stratejik hazırlıkların zamanında yapılmasına bağlıdır.”

Bu Bölümde

- Antalya ekonomisinin mevcut yapısı,
- Stratejik sektörlerin ekonomik görünümü,
- İklim değişikliğinin sektörler üzerindeki ortak etkileri,
- Yeni iklim hukukunun ekonomik yansımaları
- Antalya'nın dönüşüm dinamikleri,
- Sektörel risk ve fırsat değerlendirme sistemi,
- Antalya İklim Dönüşüm Endeksi,
- Analiz metodolojisi ve değerlendirme kriterleri

Bu Bölümün Amacı

Bu bölüm; Antalya ekonomisinin sektörel yapısını, iklim değişikliği ve yeni iklim hukuku karşısındaki kırılganlıklarını ve dönüşüm potansiyelini ortaya koyan analiz çerçevesini oluşturmaktadır.

Raporun devamında yer alan tüm sektör değerlendirmeleri, bu bölümde tanımlanan ortak metodoloji doğrultusunda hazırlanmış; fiziksel iklim riskleri, düzenleyici etkiler, ekonomik sonuçlar, yeşil dönüşüm fırsatları ve politika önerileri bütüncül bir yaklaşımla ele alınmıştır.

Geleceğin rekabetçi şehirleri; sektörlerini yalnızca bugünün koşullarına göre değil, yarının iklimi, hukuku ve ekonomisine göre hazırlayan şehirler olacaktır.

Antalya Ekonomisinin Mevcut Görünümü, Stratejik Öncelikleri ve Sektörel Değerlendirme Yaklaşımı

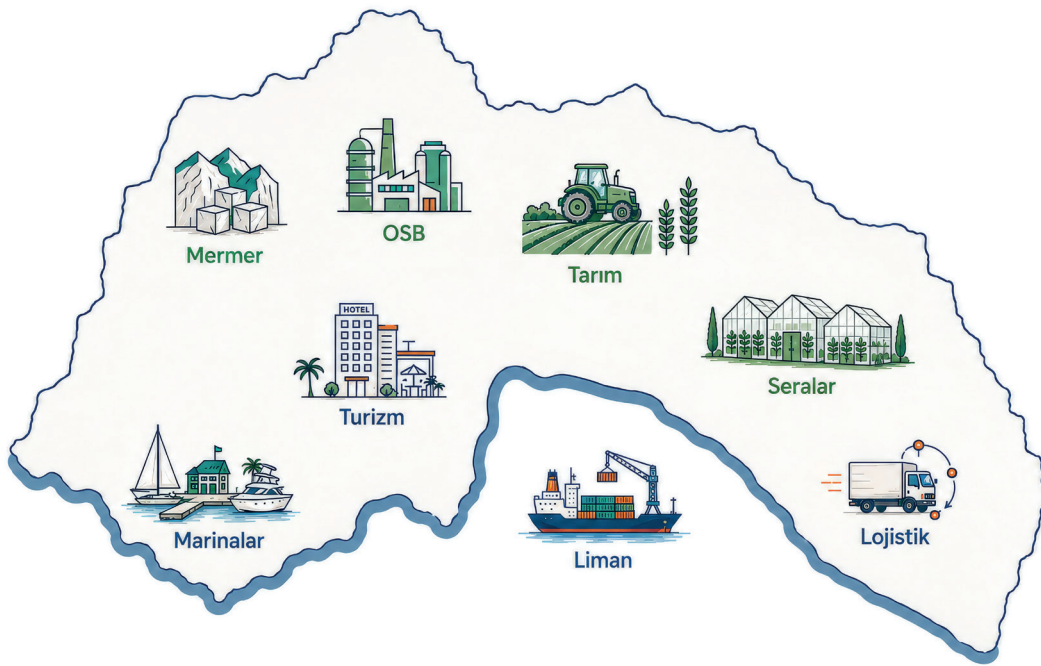
2.1. Antalya Ekonomisinin Genel Görünümü

Antalya, sahip olduğu ekonomik çeşitlilik, doğal kaynakları, coğrafi konumu ve uluslararası bağlantıları sayesinde Türkiye'nin en dinamik ekonomik merkezlerinden biridir. Turizm başta olmak üzere tarım, ticaret, hizmetler, denizcilik, lojistik, sanayi ve inşaat sektörleri ilin ekonomik yapısını şekillendirmektedir.

Türkiye'nin en önemli turizm destinasyonu olmasının yanı sıra Antalya; örtü altı tarım üretiminde lider illerden biri, ihracata yönelik yaş meyve ve sebze üretim merkezi, hızla gelişen organize sanayi bölgeleri, güçlü lojistik bağlantıları ve geniş hizmet sektörü ile çok sektörlü bir ekonomik yapıya sahiptir.

Bu çeşitlilik Antalya'ya önemli avantajlar sağlamakla birlikte, iklim değişikliği ve yeni iklim mevzuatı karşısında sektörlerin farklı düzeylerde etkilenmesine neden olmaktadır. Bu nedenle sektör bazlı değerlendirme yaklaşımı, ilin gelecekteki ekonomik dayanıklılığını analiz etmek açısından kritik önem taşımaktadır.

Antalya'nın Ekonomik Coğrafyası

2.2. Antalya Ekonomisinin Temel Dinamikleri

Antalya ekonomisi; turizm ve konaklama hizmetleri, tarım ve seracılık, gıda sanayi, organize sanayi bölgeleri ve imalat sanayi, denizcilik ve limancılık, kruvaziyer turizmi ve marinalar, lojistik ve ulaştırma, inşaat ve gayrimenkul geliştirme, enerji üretimi ve enerji hizmetleri, su yönetimi ve çevre altyapıları, finans ve sigortacılık, eğitim, üniversiteler ve araştırma merkezleri ile yerel yönetim hizmetleri gibi stratejik sektörler üzerine inşa edilmiştir.

Bu sektörler, ilin ekonomik büyümesine katkılarının yanı sıra istihdam, yatırım ve ihracat açısından da stratejik öneme sahiptir. Ancak her sektörün iklim değişikliğine maruz kalma düzeyi ve yeni düzenleyici çerçeveden etkilenme biçimi farklılık göstermektedir.

2.3. Antalya Ekonomisini Etkileyecek Temel Dönüşüm Dinamikleri

Önümüzdeki yıllarda Antalya ekonomisini şekillendirecek başlıca dönüşüm alanları aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

Fiziksel İklim Riskleri

- Artan sıcaklıklar / Uzayan kuraklık dönemleri
- Su kaynaklarında azalma/ Orman yangınları
- Aşırı yağışlar ve taşkınlar/ Deniz seviyesi yükselmesi
- Deniz suyu sıcaklığındaki değişimler

Düzenleyici Riskler

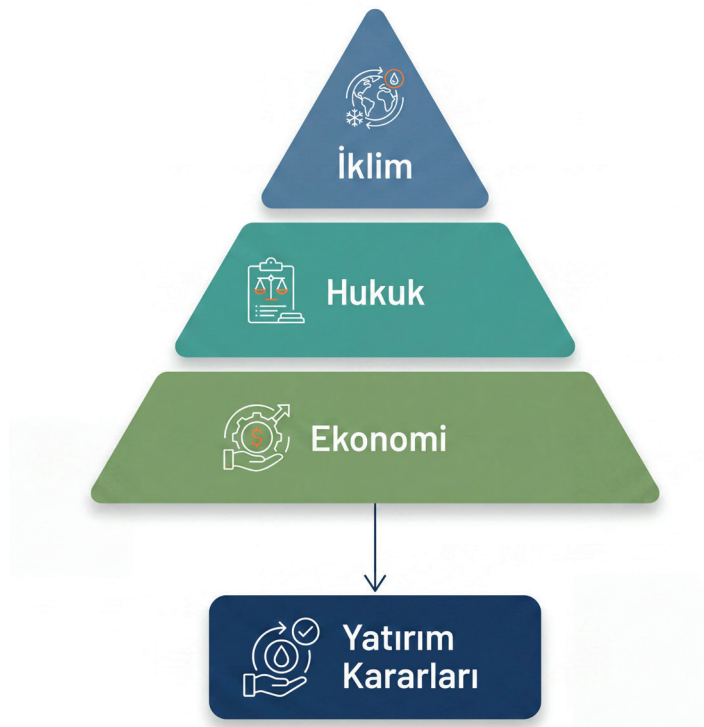
- Türkiye İklim Kanunu / Emisyon Ticaret Sistemi
- Avrupa Yeşil Mutabakatı / Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (CBAM)
- Kurumsal sürdürülebilirlik raporlama yükümlülükleri
- Enerji verimliliği standartları / Yeşil bina ve sürdürülebilir şehircilik düzenlemeleri

Piyasa ve Finansman Riskleri

Artan karbon maliyetleri, yeşil finans kriterleri, ESG uyum beklentileri, tedarik zinciri dönüşümü, tüketici tercihlerindeki değişim ve uluslararası yatırım standartları bu dönüşümün temel unsurları arasında yer almaktadır.

Bu üç dönüşüm eksenini birlikte değerlendirildiğinde, Antalya ekonomisinin yalnızca iklim koşullarına değil, aynı zamanda değişen hukuk, finans ve ticaret sistemlerine de uyum sağlaması gerekmektedir.

Antalya Ekonomisini Etkileyecek Temel Dönüşüm Dinamikleri

2.4. Antalya İçin Öncelikli Dönüşüm Alanları

Yapılan değerlendirmeler doğrultusunda Antalya'nın önümüzdeki dönemde öncelik vermesi gereken temel dönüşüm alanları şunlardır:

- Su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi
- Enerji verimliliğinin artırılması
- Yenilenebilir enerji yatırımlarının yaygınlaştırılması
- Döngüsel ekonomi uygulamalarının geliştirilmesi
- Düşük karbonlu üretim modellerinin benimsenmesi
- İklim dirençli altyapı yatırımları
- Akıllı şehir uygulamalarının yaygınlaştırılması
- Doğa temelli çözümler
- Dijital dönüşüm
- Yeşil finansman mekanizmalarının etkin kullanımı

Bu alanlar yalnızca çevresel fayda sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda Antalya'nın ulusal ve uluslararası rekabet gücünü de artıracaktır.

2.5. Sektörel Analiz Metodolojisi

Bu rapor kapsamında yer alan tüm sektörler ortak bir değerlendirme metodolojisi kullanılarak analiz edilmiştir. Her sektör aşağıdaki başlıklar altında incelenmiştir:

a. Mevcut Durum

Sektörün Antalya ekonomisindeki yeri, büyüklüğü ve stratejik önemi.

b. İklim Kaynaklı Fiziksel Riskler

İklim değişikliğinin sektör faaliyetleri üzerindeki doğrudan etkileri.

c. Hukuki ve Düzenleyici Etkiler

Ulusal ve uluslararası mevzuat değişikliklerinin sektöre yansımaları.

d. Ekonomik Etkiler

Maliyetler, yatırım ihtiyacı, finansman erişimi ve rekabet gücü üzerindeki etkiler.

e. Fırsatlar

Yeşil dönüşümün sağlayabileceği yeni iş modelleri, yatırım alanları ve ihracat imkânları.

f. Politika ve Strateji Önerileri

Kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum için öneriler.

Bu standart yapı sayesinde farklı sektörler arasında karşılaştırılabilir ve bütüncül bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

2.6. Sektörel Risk ve Fırsat Değerlendirme Sistemi

Her sektör, aşağıdaki altı ana kriter çerçevesinde değerlendirilmiştir:

Değerlendirme Kriteri	İçerik
 Fiziksel İklim Riski	İklim değişikliğinin doğrudan etkileri
 Mevzuat Riski	Yeni iklim hukuku ve düzenlemeler
 Ekonomik Etki	Maliyet ve rekabet gücü üzerindeki etkiler
 Finansman Potansiyeli	Yeşil finansman ve yatırım erişimi
 Dönüşüm Kapasitesi	Sektörün uyum sağlayabilme yeteneği
 Stratejik Öncelik	Antalya ekonomisi açısından kritik önemi

Bu değerlendirme sistemi, sektörlerin yalnızca mevcut risklerini değil, aynı zamanda dönüşüm potansiyellerini de ortaya koymayı hedeflemektedir.

2.7. Antalya İklim Dönüşüm Endeksi

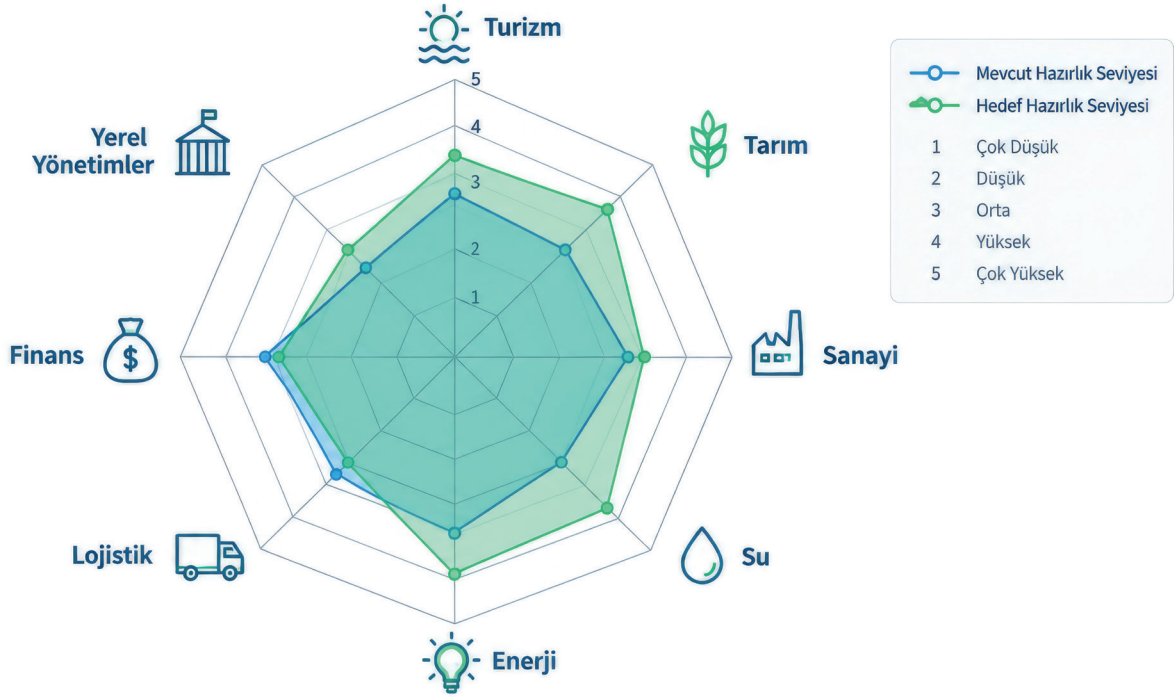
Bu rapor kapsamında geliştirilen **Antalya İklim Dönüşüm Endeksi**, sektörlerin iklim değişikliği ve yeni iklim hukuku karşısındaki durumlarını karşılaştırmalı olarak değerlendirmek amacıyla oluşturulmuştur.

Endeks;

- Sektörlerin kırılganlık düzeyini,
- Düzenleyici değişimlerden etkilenme derecesini,
- Yatırım ihtiyaçlarını,
- Dönüşüm kapasitesini,
- Rekabet avantajı oluşturma potansiyelini

bir arada değerlendiren bütüncül bir analiz aracıdır. Bu yaklaşım, karar vericilere hangi sektörlerde öncelikli politika geliştirilmesi gerektiği konusunda yol gösterici olacaktır.

Antalya İklim Dönüşüm Endeksi

2.8. Bölüm Sonu Değerlendirmesi

Antalya'nın ekonomik çeşitliliği, kente önemli fırsatlar sunarken; iklim değişikliği ve yeni iklim mevzuatı bu sektörlerin tamamını farklı ölçülerde etkileyecek kapsamlı bir dönüşüm sürecini de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle Antalya'nın gelecekteki kalkınma modeli; yalnızca büyümeyi değil, iklim direncini, kaynak verimliliğini, hukuki uyumu ve uluslararası rekabet gücünü birlikte gözeten bütüncül bir yaklaşımla şekillendirilmelidir. Bu bölümde ortaya konulan metodolojik çerçeve doğrultusunda raporun devamında Antalya ekonomisinin temel sektörleri ayrı ayrı değerlendirilerek; her sektör için mevcut durum, karşı karşıya olduğu riskler, ortaya çıkan fırsatlar ve uygulanabilir politika önerileri ayrıntılı biçimde ele alınacaktır.

